

O sprawach ważkich - Fotofestiwal 2025

Normą stało się już, że w centrum festiwalowym łódzkiego wydarzenia królują nie klasyczne wystawy prezentujące zdjęcia na ścianie, ale fotograficzne instalacje, wizualne eseje – precyzyjnie zakomponowane, z własną architekturą, z rekwizytami, filmami. Takie prezentacje skupiają uwagę na dłużej, bo więcej jej wymagają. Wszystkie wybrane do Programu Głównego i Programu Otwartego dotyczą ważkich spraw – nie ma tu przykładów „sztuki dla sztuki” (choć chętnie obejrzałabym i takie), formalnych eksperymentów dla eksperymentów, artystyczne zabiegi służą tu jakiemuś istotnemu celowi, jakiejś opowieści, zwróceniu uwagi na problem albo pokazaniu go z nowej perspektywy.

Są zatem między innymi opowieści o wpływie wiatru na człowieka (magnetyzujący, zmysłowy film Hody Afshar zrealizowany na wyspach nieopodal wybrzeża Iranu), o współistnieniu człowieka i nowych technologii (Salvatore Vitale i jego zaaranżowane w przestrzeni Art_Inkubatora „biuro”), o wojennej traumie (poruszający „Mężczyźni nie płaczą” Hennesa Junga poświęceni mężczyznom poddanych przemocy seksualnej podczas wojny w Bośni), o wizerunku Ameryki widzianej oczami samych Amerykanów (rozbudowana wystawa Debi Cornwall, a na niej m.in. zdjęcia z ćwiczeń przygotowujących do walki, np. do uderzania człowieka kamieniem w głowę...), o poszukiwaniu porządku rzeczy w miejskiej przestrzeni (niezwykle precyzyjna i estetyczna – uporządkowana – fotograficzna instalacja Máté Barthy), o sposobach na osobistą wolność na okupowanym przez Izrael Zachodnim Brzegu (Maen Hammad i historia młodych deskorolkarzy), jest wyraz troski o losy przyrody (niezwykły, eteryczny i barwny projekt Claudii Fugetti, w którym natura staje się baśniowym bytem, pięknym, ale niepokojącym).

Gratką tegorocznej edycji festiwalu jest pierwsza w Europie wystawa fotografii Yorgosa Lanthimosa „Czas zakłóceń”, która dowodzi, że Grek jest tak samo genialnym fotografem, jak reżyserem. Prezentację w Art_Inkubatorze zaprojektowano w dość nietypowy sposób – zmysłowe zdjęcia (m.in. z planu filmu „Biedne istoty”) zawisły na lekkich konstrukcjach ze sklejki, układających się w alejki, którymi należy podążać.

Aleksandra Talaga-Nowacka

Międzynarodowy Festiwal Fotografii w Łodzi, 12-22 czerwca 2025.

Fot. ATN